

До 80-річчя з дня народження академіка АН України Б. В. Гнеденка

Видатному вченому в галузі математики лауреату премії ім. П. Л. Чебишева Президії АН України Борису Володимировичу Гнеденку 1 січня 1992 р. виповнилося 80 років.

Б. В. Гнеденко народився в 1912 р. в сім'ї землеміра. В 15-річному віці вступив до Саратовського університету, після закінчення якого в 1930 р. працював на кафедрі математики в Іваново-Вознесенському текстильному інституті. Педагогічна робота і захоплення прикладними задачами текстильного виробництва, що вимагали застосування методів математичної статистики й теорії ймовірностей, сприяли закладенню основ для формування світогляду вченого і педагога.

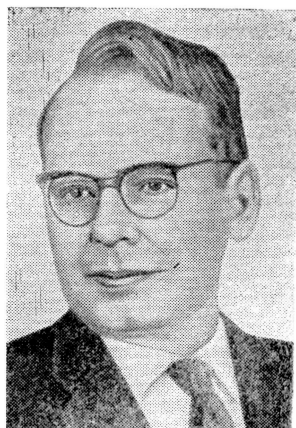
У 1934 р. Б. В. Гнеденко вступив до аспірантури МДУ, де під впливом О. Я. Хінчина та А. М. Колмогорова захопився класичними проблемами для сум незалежних випадкових величин. У цій галузі він одержав у досконалій формі результати з дослідження граничних розподілів, розвинувши метод супроводжуючих безмежно-подільних законів. Ці здобутки підсумовані у відомій монографії, написаній разом з А. М. Колмогоровим у 1949 р. «Предельные распределения для сумм независимых случайных величин».

З 1945 р. наукова і педагогічна діяльність Бориса Володимировича пов'язана з Україною. Саме в цей час ученого запросили до Львівського університету, де на протязі кількох років активної педагогічної та наукової роботи він написав підручник «Курс теорії ймовірностей» українською мовою, який разом з іншими його монографіями користується неспадяючим попитом серед науковців.

У 1950 р. Б. В. Гнеденко організовує в Інституті математики АН УРСР у Києві відділ теорії ймовірностей і математичної статистики, основні напрямки досліджень якого пов'язані з вивченням властивостей варіаційного ряду та іншими задачами математичної статистики. До розв'язання цих задач він залучає студентів КДУ та аспірантів Інституту. За роки діяльності в Інституті математики Борис Володимирович завершує роботу над загальною теорією сумування незалежних випадкових величин.

З 1954 р., працюючи директором Інституту математики АН УРСР, Б. В. Гнеденко очолює роботу по організації Обчислювального центру, а з часом і бюро фізико-математичного відділення Президії АН УРСР. У цей час він розвиває дослідження з теорії систем масового обслуговування, захоплюється задачами обчислювальної математики й програмування.

В 1960 р. учений переїздить до Москви, де очолює кафедру теорії ймовірностей Московського університету, і поряд з викладанням і науковою роботою готує до видання твори О. Я. Хінчина та інших вітчизняних математиків. У цей час Борис Володимирович приділяє увагу роз-

робці основ теорії надійності. В зв'язку з цим він продовжує дослідження граничних теорем для сум випадкового числа випадкових величин.

Всі роки своєї творчої діяльності Б. В. Гнеденко приділяє постійну увагу підготовці наукових кадрів. На Україні він підготував багато кандидатів і докторів фізико-математичних наук, серед яких є вчені з світовим визнанням і академічними званнями. Його учні працюють у багатьох країнах світу. Крім монографій і підручників Б. В. Гнеденко написав значну кількість брошур і науково-методичних посібників з метою популяризації і пропаганди наукових досягнень. Йому належать надзвичайно цікаві праці з історії математики й науки.

Характерні риси багатогранної діяльності Б. В. Гнеденка — постійний творчий пошук, уміння зацікавити молодь постановкою нових проблем, широка ерудиція й талант педагога.

Своє 80-річчя Б. В. Гнеденко зустрічає повний енергії й творчих задумів. Бажаємо Борису Володимировичу нових успіхів у їх здійсненні, міцного здоров'я й щастя.

РЕДКОЛЕГІЯ УКРАЇНСЬКОГО МАТЕМАТИЧНОГО ЖУРНАЛУ